

Kokousaika	Torstai 17.9.2026 klo 18.00 – 20.02	
Kokouspaikka	Seurakuntatalo, iso sali	
Jäsenet/varajäsenet	17/19 Aula Maria Kaisa ~~Glad Hannu~~ Hämäläinen Heidi Hänninen Minna ~~Kellokangas Marika~~ Kähärä Tapani Kotilainen Marjaana Kuronen Juha Leppänen Ritva ~~Niskanen Mauno~~ ~~Paananen Margit~~ Tuikkanen Alpo Paananen Mervi Pietiläinen Arvo Puttonen Seija Puustinen Jukka Ruuhi Teuvo ~~Räsänen Elina~~ Jämsen Pertti Siltanen Tuija Toikkanen Tuomo ~~Vornanen Outi~~ Raitio Kuura	
MUUT LÄSNÄOLIJAT	Rantalainen Minna, kirkkoherra Salojärvi Kirsi, talouspäällikkö Hämäläinen Teija Siidorow Tuija	kirkkoneuvoston edustaja pöytäkirjanpitäjä nuorten vaikuttajaryhmä tiedottaja

Kokouksen avaus, alkuhartaus sekä nimenhuuto

Puheenjohtaja Maria Kaisa Aula avasi kokouksen, alkuhartauden pitää Minna Rantalainen.

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu kirkkovaltuuston kokoukseen on lähetetty valtuuston jäsenille 10.9.2026. Kokouskutsu ja luettelo käsiteltävistä asioista sekä kuulutus pöytäkirjan nähtävillä olosta on ollut nähtävillä seurakunnan kotisivuilla 10.9.2026 alkaen.

Esitys: Todetaan, että kirkkovaltuuston kokous on kirkkojärjestyksen 8 luvun 5 §:n

mukaisesti laillisesti kokoon kutsuttu ja se jäsenmäärään nähden on kirkkolain 7 luvun 4 §:n mukaan päätösvaltainen.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

2 § Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 4 §:n mukaan kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Valtuusto voi erikseen päättää, että pöytäkirja tai sen osa tarkastetaan heti. Pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.

Esitys: Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan aakkosjärjestyksen mukaisesti Outi Vornanen ja Hannu Glad.

Puheenjohtajan muutosesitys:

Outi Vornasen ja Hannu Gladin ollessa estyneitä osallistumaan kokoukseen, valitaan aakkosjärjestyksen mukaisesti pöytäkirjantarkastajiksi Heidi Hämäläinen ja Minna Hänninen.

Päätös: Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

3 § Työjärjestyksen hyväksyminen

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 9 §:n mukaisesti asiat otetaan esityslistalle puheenjohtajan määräämään järjestykseen ja esitellään, ellei valtuusto toisin päättä, kirkkovaltuustolle esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Esitys: Hyväksytään valtuutetuille jaettu esityslista tämän kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

4 § Talousarvion toteuma 30.6.2026 ja puolivuotiskatsaus

Kirkkoneuvosto 3.9.2026/41 §/Esittelijä Kirsi Salojärvi

Toiminnan puolivuotiskatsaus:

Tammikuussa luottamushenkilöt aloittivat viimeisen vuotensa kirkkovaltuustossa ja -neuvostossa. Uusi vaalikausi ja ehdokkaiden etsintä käynnistyi vuoden alkukuukausina. Tammikuussa aloitti uusi kanttori Kari Kropsu vuoden sijaisuuden, samoin vakituiseksi valittu seurakuntapastori Jesse Kärkkäinen.

Kevätkaudella on pidetty normaalin viikkotoiminnan lisäksi useita konsertteja, erikoismessuja ja muita tapahtumia. Kirkon sivistyksen, kulttuurin ja julkisen hallinnon 750-vuotisjuhlavuoteen liityimme mm. Frida Kahlostä kertovan musiikkimonologin esittämisen kautta. Osallistujamäärä oli korkea, samoin palaute positiivista. Kuukausittaiset raamattuopetusillat Torstaitavernat toteutettiin pääosin

vapaaehtoisvoimin, samoin Naistenpäivät (Huoltamo), joka oli luonteeltaan ekumeeninen. Kuiskaus minussa -pienryhmä kokoontui kerran kuussa keskittyen luovaan tapaan löytää Jumalan läsnäolo oman elämänsä keskeltä.

Vapaaehtoisille järjestettiin kiitosjuhla messun jälkeen kirkon pihalla toukokuun lopulla, sateesta huolimatta väkeä oli runsaasti paikalla. Kirkon toiminta ei olisi mahdollista nykyisessä laajuudessa ja laadussa ilman suurta vapaaehtoisjoukkoa.

Lummeniemessä pidettiin kaksi rippileiriä, joissa molemmissa kesäteologina oli TM Aino Kärkkäinen. Kaikki -lukuun ottamatta yhtä ortodoksia- konfirmoitiin. Yhteistyötä on tehty eri järjestöjen (mm. Veteraanit) ja organisaatioiden (mm. Musiikin aika ja kaupunki) kanssa. Yhteiskristillistä ja ekumeenista toimintaa alkuvuodesta edustivat mm. Kristittyjen ykseyden rukousviikon jumalanpalvelus Vapaakirkolla sekä lauluhetki Lottamajalla.

Lähetysopimuksia uudistettiin ja mukaan tuli uutena mm. Samuel Reinaru ja Viron Lähetyskeskuksen työ. Kirkosta ja Lummeniemestä teetätettiin 3D-kuvaukset, joiden kautta ihmiset voivat tutustua ko. tiloihin kotisivuillamme. Tämä helpottaa mm. Lummeniemien vuokraustoimintaa. Seurakunnan arkistot on suurelta osin siirretty säilytettäväksi Kansallisarkiston Jyväskylän toimipisteelle, nyt tästä tilasta luovutaan. Arkistot siirretään muihin tiloihin. Tallennussopimukset uudistettiin ja sen myötä ne digitoidaan.

Seurakunnan jäsenmuutokset 2026 tammikuu 4253 - kesäkuu 4177 jäsentä.

- kastettuja 4, kuolleita 47
- muuttoliike -35
- kirkosta eronneita/liittyneitä -1, muut tapahtumat 3
- jäsenmäärän muutos kauden alusta - 79

Talouden katsaus:

Talousarvion 2026 käyttötalousosan ulkoisten toimintatuottojen toteuma kesäkuun lopussa oli 38,7 %. Toimintatuotot ovat talousarviossa 670 970 € ja toteuma 259 574 €. Puukauppoja ei ole toteutunut kesäkuun loppuun mennessä vielä ollenkaan, koko vuoden arvio on 180 000 €. Myöskään pitopalvelu- ja majoitustuotot Lummeniemien ulosmyytyjen rippikouluviikkojen osalta eivät ole vielä luvuissa mukana.

Toimintakulujen toteuma eli käyttöprosentti puolen vuoden kohdalla on 50,7 %.

Toimintakulut ovat talousarviossa 1 896 384 € ja toteuma 960 987 €.

Henkilöstökulujen toteuma on 48,9 %, mutta tästä puuttuvat vielä isolta osin kausityöntekijöiden palkat. Kirkon virka- ja työehtosopimuksessa (KirVESTES 2025-2028) on sovittu 1.3.2026 voimaan tullut 2,4 % yleiskorotus. Talousarviossa tähän osattiin varautua. Palvelujen ostojen toteuma on 200 305 €, 43,7 % talousarviosta, aineiden ja tarvikkeiden toteuma 171 295, 58,3 % talousarviosta.

Investointisuunnitelma vuodelle 2026 on yhteensä 128 000 €. Ajettavaan ruohonleikkuriin varattiin 6 000 €, uusi on ostettu ja vanha leikkuri meni vaihdossa. Seurakuntatalon pikkusalin remontti ja kappelin kesäkäyttöremontti vaativat vielä kirkkoneuvoston luvan töiden aloittamiseksi. Urkujen soittopöydän korjaus ei tule toteutumaan vielä tänäkään vuonna materiaalihankintojen haasteiden vuoksi.

Kirkollisverotulojen osalta toteuma on 745 191 €, 53,5 %, talousarvio yhteensä 1 394 000 €. Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden lisäys on 59 693 €, n. 8,7 %. Rahavarojen riittävyys on pysynyt vuoden 2025 tilinpäätöksen tasolla ja oli kesäkuun lopussa n. 64 päivää.

Tilikauden aikana ei ole ilmennyt olennaisia poikkeamia vuoden 2026 talousarvioon. Vuoden alkupuoliskon perusteella ei voida vielä ennakoida koko vuoden tulosta, koska tuotot ja kulut eivät kasva tai vähene tasaisesti.

LIITE 3, Tuloslaskelman toteumavertailu 30.6.2026

Esitys:

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi puolivuotiskatsauksen ja päättää antaa sen edelleen tiedoksi 17.9. kokoontuvalle kirkkovaltuustolle.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Esitys: Kirkkovaltuusto merkitsee tiedoksi puolivuotiskatsauksen.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätiedot: Kirkkoherra Minna Rantalainen, minna.rantalainen@evl.fi, puh. 050 588 4902 ja talouspäällikkö Kirsi Salojärvi, kirsi.salojarvi@evl.fi, puh. 0500 641 757.

5 § Kirkollisveron tuloveroprosentti vuodelle 2027

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Kirkkoneuvosto 3.9.2026/42 §/Esittelijä Kirsi Salojärvi

Kirkkolain 6 luvun 2 §:n mukaan kirkkovaltuusto vahvistaa vuosittain tuloveroprosentin. Tuloveroprosentti vahvistetaan lähimpään 0,05 prosenttiyksikköön.

Viitasaaren seurakunnan tuloveroprosentti on tällä hetkellä 1,8 %, tällä prosentilla on menty vuoden 2023 alusta alkaen.

Viitasaaren seurakunnan jäsenmäärä on ollut laskeva jo hyvin pitkän aikaa. Vuosittainen vähennys tulee jatkossakin olemaan 2 – 3 %. Vuoden 2025 verokertymä oli yhteensä 1 277 671 €

Heinäkuun 2026 tilanteessa kirkollisverotulot ylittävät talousarvion 55 925 €:lla (tasaisella kertymällä mitattuna) ja tulokertymä on 62 207 € suurempi kuin vastaavaan aikaan viime vuonna. Kirkollisveroennuste, joka on tehty syksyllä 2025, arvioi vuoden 2026 kirkollisverotuloksi 1 414 000 € ja vuodelle 2027 1 403 000 €. Ennusteet ovat kovin optimistisia ja ihan näin isoja kirkollisverotuottoja ei ole huomioitu talousarviossa eikä suunnitelmavuosissa. Seuraava ennuste lienee käytettävissä vasta tulevana syksyllä.

Vuoden 2026 talousarviota laadittaessa lähtökohtana suunnitelmavuosien 2027 – 2028 taloudelle on ollut veroprosentin pysyminen ennallaan ja verokertymän pysyminen suunnilleen nykyisellä tasolla. Jäsenmäärän väheneminen pienentää verokertymää, mutta palkansaajien ansioiden nousu ja eläkkeiden indeksikorotukset vuorostaan kasvattavat verokertymää.

Näistä lähtökohdista on tarkoituksenmukaista säilyttää seurakunnan kirkollisveroprosentti 1,8.

Eesitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se vahvistaa Viitasaaren seurakunnan vuoden 2027 kirkollisveroprosentiksi 1,8 %.

Päätös:

Eesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Eesitys: Kirkkovaltuusto vahvistaa Viitasaaren seurakunnan vuoden 2027 kirkollisveroprosentiksi 1,8 %.

Päätös: Eesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätiedot: Talouspäällikkö Kirsi Salojärvi, kirsi.salojarvi@evl.fi, puh. 0500 641 757.

6 § Talouden tasapainotus

Kirkkoneuvosto 3.9.2026/48 §/Esittelijä Kirsi Salojärvi

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027 – 2028 taloussuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä joulukuussa 2025 kirkkovaltuusto suositti kirkkoneuvostolle talouden tasapainottamistyöryhmän perustamista ja työskentelyn käynnistämistä. Vuoden 2026 talousarvio on 57 264 € alijäämäinen ja vuosille 2027 – 2030 taloussuunnitelma näyttää keskimäärin n. 50 000 €:n alijäämää/per vuosi.

Ryhmään kuuluivat johtoryhmän jäsenet ja kiinteistöpäällikkö. Ryhmä kokoontui maaliskuu-kesäkuussa neljä kertaa ja toukokuun kokouksessa mukana oli Teamsin välityksellä Lapuan hiippakunnan lakimiesasessori Tuomas Hemminki.

Keskeisenä periaatteena talouden tasapainotustyössä on pysyvien säästöjen löytäminen niin, että toiminta sopeutetaan vuosittain käytössä olevaan rahoitukseen. Keinoina ovat menojen vähennykset, tulojen lisäykset sekä mahdolliset rakenteelliset muutokset. Viitasaaren seurakunta ei ole kriisitilanteessa, sillä aiemmilta vuosilta kertyneitä ylijäämiä on seurakunnan taseessa 925 615 €.

Tulojen lisäysten odotukset eivät vaikuta realistisilta. Pitopalvelu- ja majoitustuottojen lisäys nykyisillä resursseilla ei ole mahdollista. Hautaamiseen liittyvät hinnastot on tarkistettu vuoden 2026 alusta. Vuokratuotot ovat tällä

hetkellä lähellä maksimia ja näihin tuottoihin sisältyy myös riski, jos erityisesti liiketiloja jää tyhjilleen. Metsätalouden tuotot pysyvät samansuuruisina.

Sopeutus tulee väkisinkin kohdistumaan henkilöstöön eläköitymisten kautta ja kiinteistöjen kulujen sopeutukseen. Säästöjen saaminen seurakunnallisen elämän kuluista on melko marginaalista. Ei voida ajatella, että leikataan ns. juustohöylällä tasaisesti joka työalalta. Tätä painotti myös lakimiesasessori Hemminki todeten kuitenkin, että toiminnan kautta tulee miettiä, onko jotain toimintoja, joista luopumalla voidaan saada säästöjä.

Johtopäätökset:

1. Keskimääräinen tasapainotustarve vuosille 2027 – 2030 on n. 50 000 €/vuosi.
2. Säästön saavuttamiseksi tulisi toteuttaa henkilöstön eläköitymisten seurauksena yhden henkilötyövuoden vähentäminen. Nykyinen henkilöstöstrategia tulee päivittää (voimassa vuoden 2026 loppuun).
3. Kiinteistöistä on tehtävä suunnitelma, mistä tilasta/tiloista voidaan luopua. Vuoden 2028 loppuun tähtäävä nykyinen kiinteistöstrategia tulee päivittää.
4. Työntekijät miettivät oman työnsä kautta, onko sellaisia toimintoja, joista luopumalla tai muuttamalla niitä voidaan saada säästöjä aikaiseksi.

LIITE 5, Talouden tasapainotusohjelma

Esitys:

Kirkkoneuvo merkitsee tiedoksi talouden tasapainotusohjelman ja antaa sen edelleen kirkkovaltuustolle tiedoksi.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Esitys: Kirkkovaltuusto merkitsee tiedoksi talouden tasapainotusohjelman.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätiedot: Talouspäällikkö Kirsi Salojärvi, kirsi.salojarvi@evl.fi, puh. 0500 641 757.

7 § Tiedoksi merkittävät asiat

- Ympäristödiplomin eteneminen: ympäristöohjelma hyväksytetään kirkkoneuvostolla 15.10. ja se pyytää hiippakunnalta auditointia. Jos diplomin vaatimukset täyttyvät auditoija antaa lausunnon tuomiokapitulille, joka esittää kirkkohallitukselle ympäristödiplomin myöntämistä seurakunnalle.
- Kirkkoneuvosto on antanut luvan toteuttaa syksyn aikana investointeihin varatut Hiekan kappelin että pikkusalin remontit. Remontit keskittyvät suurelta osin ilmanvaihtoon, Kappelilta puretaan pois myös öljylämmitys.

- Kirkkoneuvosto on päättänyt jatkaa kanttorin viransijaisuutta maaliskuun 2027 loppuun ja avata kanttorin viran haun tammikuun 2027 alusta.
- Seurakuntavaaleihin liittyvä vaali-ilta järjestetään torstaina 29.10. klo 18.00.
- Seurakuntapastori Jesse Kärkkäinen on irtisanoutunut virastaan ja hänen virkasuhteensa päättyy 25.9.2026.
- Kirkkoneuvosto päätti kokouksessaan 15.9. pyytää Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulia avaamaan seurakuntapastorin viran niin, että uusi viranhaltija voisi aloittaa 1.12.2026.
- Määräaikaiseksi seurakuntapastoriksi ajalle 1.10. – 30.11.2026 palkataan rovasti Kai Jantunen.
- Päiväkeskuksen läheisyydessä olevan seurakunnan omistaman metsikön raivaaminen ja saattaminen lähivirkistysalueeksi. Keskimaalta haettu lähiluontohankerahoitusta.
- Talouspäällikkö kertoi Kiinteistö Oy Säästökulman tilanteesta.
- Tilannekatsaus tuulivoimasta; sopimusneuvottelut aloitetaan Vasa Vindin kanssa käyttäen apuna Arvolex Oy:n asiantuntemusta. Tavoitteena on, että kirkkovaltuusto tekee joulukuun kokouksessa päätöksen, onko seurakunta valmis vuokraamaan maataan tuulivoimapuiston rakentamiseen.
- Kirkkovaltuutettu Minna Hänninen tiedusteli tekemänsä aloitteen perään koskien Paniaisniemen venepaikkoja. Talouspäällikkö kertoi, että viime syksyisen kuulutuksen jälkeen 27 veneenomistajasta noin 15 halusi säilyttää paikan ja tältä vuodelta on heille jo venepaikkalaskut lähetetty. Loput veneet ja rakennelmat tullaan siivoamaan seurakunnan toimesta pois.
- Kirkkovaltuutettu Minna Hänninen tiedusteli myös hautausmaiden infotauluille hommattavien lohkokarttojen tilannetta. Talouspäällikkö lupasi viedä viestiä kiinteistöpäällikölle.

8 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.02 ja antoi kirkkolain 12 luvun mukaisen valitusosoituksen, joka liitetään pöytäkirjaan.

Allekirjoitukset

MARIA KAISA AULA
Maria Kaisa Aula
puheenjohtaja

KIRSI SALOJÄRVI
Kirsi Salojärvi
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus 1.10.2026

HEIDI HÄMÄLÄINEN
Heidi Hämäläinen

MINNA HÄNNINEN
Minna Hänninen

Tarkistettu pöytäkirja Viitasaaren seurakunnan kirkkovaltuuston 17.9.2026 pitämästä kokouksesta on yleisesti nähtävänä 5.10.2026 alkaen seurakunnan kotisivuilla.

Viitasaaren seurakunta

Kirkkovaltuusto

Kokous 17.9.2026, pykälä 8

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 1, 2, 3, 4, 6, 7 ja 8

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
 - 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
 - 150 000 € (rakennusurakat);
 - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
 - 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
 - 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 HANKINTA OIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankinto-oikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankinto-oikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Viitasaaren seurakunta
Käyntiosoite: Pappilantie 6
Postiosoite: 44500 Viitasaari
Sähköposti: viitasaaren.seurakunta@evl.fi

Hankinto-oikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinto-oikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankinto-oikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankinto-oikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankinto-oikaisun sisältö

Hankinto-oikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankinto-oikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankinto-oikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Vaasan hallinto-oikeus

Ensisijainen yhteystieto: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 3. krs. Vaasa

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 5

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Ensisijainen yhteystieto: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihde: **029 56 43300**

Faksi: **029 56 43314**

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.